

TVOJ SVET, TVOJE PODNIKANIE

Príručka pre učiteľa

Európska komisia
Podnikanie a priemysel

Junior
Achievement
Young
Enterprise

E U R O P E

Vitajte v projekte

TVOJ SVET, TVOJE PODNIKANIE

Popremýšľajte nad možnosťami podnikateľov. Dokážu zarábať peniaze, dokážu vytvárať pracovné miesta – a dokážu predložiť možnosti riešenia niektorých spoločenských a environmentálnych problémov, ktorým čelíme. Podnikatelia sú tí, ktorí menia svet.

Cieľom projektu **TVOJ SVET, TVOJE PODNIKANIE** je inšpirovať mladých ľudí, aby sa stali takými podnikateľmi, akých naša spoločnosť stále viac potrebuje: kreatívni, dynamickí a odhodlaní meniť tento svet k lepšiemu.

Táto príručka a sprievodné videá sú výsledkom spolupráce a partnerstva medzi Európskou komisiou a organizáciou Junior Achievement – Young Enterprise. V 24 rôznych jazykových verziách sa distribuuje na tisíce škôl po celej Európe. Hlavnou cieľovou skupinou sú mladí ľudia vo veku od 16 do 19 rokov a, samozrejme, aj ich učitelia.

Dúfame, že vďaka projektu **TVOJ SVET, TVOJE PODNIKANIE** v triede prežijete niekoľko výnimočných chvíľ. Dúfame, že vo vás, učiteľoch, i v mladých ľuďoch, ktorých učíte, zapáli iskru predstavivosti a pomôže im naplniť ich potenciál podnikateľov odhodlaných presadzovať zlepšenie spoločenského a životného prostredia.

Úvod

Vitajte v príručke pre učiteľov k projektu **TVOJ SVET, TVOJE PODNIKANIE**. Tento materiál prináša niekoľko nápadov, ako by ste mohli svojich študentov oboznámiť s tým, aké je to byť podnikateľom – a najmä takým podnikateľom, ktorý sa skutočne zaujíma o spoločenské a environmentálne záležitosti. Ponúka veľa priestoru pre váš vlastný vklad, ale nezabudnite nechať dostatok priestoru aj vašim študentom a ich inováciám, kreativite a netradičnému mysleniu.

Vašou hlavnou výzvou bude motivovať a povzbudiť študentov na začiatku projektu. No od tohoto bodu by sa už vaša úloha mala obmedziť na minimum. Sledujte ich a uvidíte, ako sa budú ich nápady rozvíjať a formovať. Budete ohromení!

Good Mood

Karoli Hindriksová (25)
Autorka reflexných doplnkov „Goodmood“:
Viac bezpečnosti v noci bez straty vlastného štýlu

Keď som dostala tento nápad, nikto neveril, že by z toho mohol byť dobrý obchod. Nikto okrem môjho otca. Snažila som sa veľmi nedbať na kritikov. Vždy sa predsa nájdu ľudia, ktorí vravia „nie“ a iní, ktorí hovoria „áno“. Všetci máme nápady, ako zmeniť svet. Otázka znie, ako veľmi týmto nápadom veríme?

www.goodmood.ee

Fáza 1 (prvá hodina)

Začíname

Na začiatku projektu si spolu so svojimi študentmi pozrite priložené **DVD TVOJ SVET, TVOJE PODNIKANIE**. Oscar Lundin zo Švédska, Kresse Weslingová zo Spojeného kráľovstva, Karoli Hindriksová z Estónska a Xavier Noriega zo Španielska majú spoločné tri veci: sú mladí. Začali sami podnikať. Chcú zmeniť svet.

Venujte trochu času rozhovoru o dojmoch vašich študentov a o tom, čo si z toho odniesli. Vyzvite ich, aby preskúmali možnosti podnikania na internete.

Pred začatím diskusie si prejdite základné pravidlá brainstormingu:

- Neposudzujte a nekriticizujte jednotlivé nápady
- Podporujte bláznivé nápady
- Je dobré, ak sa stavia na myšlienkach druhých
- Dbajte na kvantitu (množstvo nápadov)
- Všetky nápady zaznamenávajte (ubezpečte sa, že máte v skupine niekoho, kto všetko zapisuje)

Teraz s celou triedou prikróčte k brainstormingu na tému, čo musia takíto podnikatelia pri svojom podnikaní zväžiť.

Vezmite svojich študentov na malý výlet v čase:

„Predstavte si, že je rok 2020 ... Veľká väčšina ľudí má oveľa viac informácií o tom, akým spôsobom môžu byť podniky prospešné pre spoločnosť a životné prostredie. Spotrebitelia sú pri svojom výbere pozornejší. Podnikatelia a vláda vedia, že ich zákazníci a občania sú vzdelanejší v sociálnych a environmentálnych záležitostiach. Predstavte si, že v takomto prostredí prevádzkujete veľmi úspešný stavebný podnik.“

Otázka: Vymenujte všetky dôvody, prečo sa vášmu podnikaniu v tomto prostredí darí!

>> Použite rôzne techniky brainstormingu.

Tieto techniky vám môžu pomôcť zapojiť celú triedu:

- **Odviazanie sa** = Členovia skupiny spontánne vyslovujú svoje nápady a zapisovateľ všetko zaznamenáva.
- **Kolovanie** = Zapisovateľ sa každého opýta, aký má nápad; ak dotyčnému nič nenapadne, môže povedať „posúvam ďalej“, no malo by sa urobiť viacero takýchto kôl, aby každý dostal niekoľko príležitostí prispieť a vytvoriť čo najviac nápadov.
- **Tichý brainstorming** = Každý zapíše svoje nápady na papierik, ktorý podá zapisovateľovi. Tento postup sa môže zopakovať viackrát, aby sa pozbieralo čo najviac nápadov.
- **Obrátený brainstorming** = Premýšľajte o všetkom, čo by NEFUNGOVALO. Vytvorte zoznam a potom premýšľajte o tom, ako by ste mohli premeniť tieto „negatíva na pozitíva“.

>> Pomôžte svojim študentom nahromadiť nápady.

Je pravdepodobné, že sa medzi nimi objavia aj nápady, ktorými sa musí zaoberať každý úspešný podnikateľ, napríklad:

- Cena
- Financovanie
- Produkt
- Poloha
- Zamestnanci
- Imidž/Značka
- Cieľoví zákazníci
- Vplyv na životné prostredie

>> Požiadajte svojich študentov, aby si tieto „kľúčové koncepty“ zapísali.

Môžete im vysvetliť, že toto sú veci, o ktorých musí premýšľať každý podnikateľ. Sú to prvky podnikateľského plánu.

Blahoželáme, úspešne ste ukončili fázu 1!

Domáca úloha:

Ak na to majú vaši študenti potrebné prostriedky, zadajte im nasledujúcu domácu úlohu – vyhľadať na internete „podnikateľský plán“ a zistiť, či nenájdu niečo, čo sa na ich zozname neobjavilo.

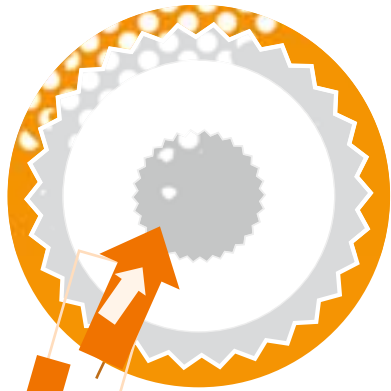
Nerea

Xavier Noriega (35)
Zakladateľ Nerea
Arqueología Subacuática:
Zachovanie a obnovenie
nášho kultúrneho dedičstva

Do tohoto podnikania som sa pustil preto, lebo to bol vždy môj sen. Vždy ma veľmi priťahovala história a rád som čítal knihy, v ktorých sa písalo o zručaninách a živote v minulosti. Objavil som príležitosť, ako zmeniť túto moju vášeň na niečo, z čoho môžu mať úžitok aj iní. Ak pôjdete za hlasom svojho srdca, nikdy sa nevyberiete zlým smerom. Vždy napokon oslovíte aj druhých ľudí.

www.gruponerea.com

EaKo

Kresse Weslingová (32)
Majiteľka EaKo: Vytváranie produktov životného štýlu z priemyselného odpadu

Nemyslím si, že máme dosť času. Každý musí niečo robiť. Samozrejme, že potrebujeme lekárov, zdravotné sestry či učiteľov. Ale zároveň potrebujeme ľudí, ktorí budú pracovať na plný úväzok pre životné prostredie. Zistila som, že práve toto je niečo, čo by som mohla robiť, niečo, v čom som naozaj dobrá. A predovšetkým: Toto je niečo, čomu skutočne verím. Nemohla by som svoj život venovať niečomu, čo by bolo pre mňa menej hodnotné.

www.fire-hose.co.uk

Fáza 2 (ďalšia hodina)

Od nápadov k podnikaniu

Najprv preskúšajte, čo sa študenti naučili na predchádzajúcej hodine. Zistite, ako dopadla ich domáca úloha:

- Je niečo, čo je potrebné pridať do zoznamu vecí, o ktorých musí premýšľať každý zodpovedný podnikateľ?
- Našiel niekto dobrý popis podnikateľského plánu?
- Splňajú tieto popisy potreby podnikateľa, ktorý sa zvlášť zameriava na sociálne a environmentálne záležitosti?

>> Vezmite svojich študentov opäť do budúcnosti:

Je rok 2020, rovnaké prostredie, rovnaká situácia. No teraz budú študenti rozdelení do skupiniek, ktoré budú mať 3–5 členov. Ich úlohou bude prísť na nejaký nový podnikateľský nápad. Snažte sa vyhnúť tomu, aby v triede bolo viac ako 10 skupiniek.

>> Zadajte im úlohu:

Teraz môžu prísť s akoukoľvek podnikateľskou predstavou, ktorá však musí byť dobrá pre životné prostredie a/alebo spoločnosť ako celok: v roku 2020 už z nich predsa budú „zodpovední podnikatelia“!

Vyzvite ich, aby použili rôzne techniky brainstormingu, ktoré ste im predstavili. Vaša úloha by sa mala obmedziť na pozorovanie. Len v prípade, že to budú naozaj potrebovať, im môžete pomôcť kladením otázok, ktoré by mohli podnietiť diskusiu. Zároveň môžete spomenúť koncepty podnikateľského plánu, ktoré sú napísané na tabuli.

>> Požiadajte svojich študentov, aby si pripravili trojminútovú prezentáciu.

Mali by ostatných presvedčiť o tom, prečo bude práve ich nápad úspešný a prečo bude vďaka nemu svet lepší. Aby to bolo pre nich náročnejšie a vzrušujúcejšie, môžete pre nich, ak sa to dá, pripraviť „externé publikum“. Susedná trieda, iní učitelia alebo dokonca riaditeľ školy môžu vystupovať ako „porota“.

>> Povzbudte študentov a rozhodne víťazov:

Svoje nápady môžu predložiť do on-line súťaže nápadov v oblasti spoločensky zodpovedného podnikania, ktorú organizuje organizácia JA-YE pod názvom „Responsible Business Ideas Contest“.

www.responsible-business.org

Ak chcú študenti získať certifikát projektu **TVOJ SVET, TVOJE PODNIKANIE**, mali by vyplniť dotazník, ktorý sa nachádza na stránke

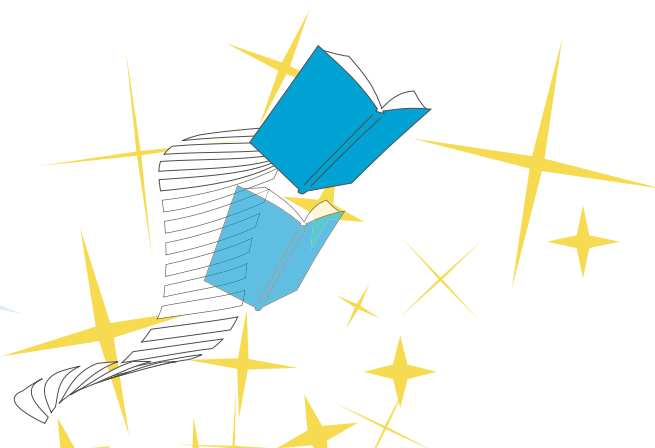
www.Your-World-Your-Business-Feedback.eu

Nezabudnite aj vy vyplniť dotazník pre učiteľov!

Ďalšia aktivita:

Ak to môžete zariadiť, vezmite svoju triedu na návštevu miestnej spoločnosti, ktorá má vlastnosti spoločensky zodpovedného podniku a stretnite sa s podnikateľom, ktorý spoločnosť vedie.

Možno sa nájde čas aj na otázky vašich študentov alebo prezentovanie ich podnikateľských nápadov. Poproste podnikateľa, ktorého ste navštívili, aby sa k týmto nápadom vyjadril.

Súťaž spoločensky zodpovedného podnikania

Súťaž spoločensky zodpovedného podnikania organizovaná európskou organizáciou JA – YE a spoločnosťou HP nabáda študentov, aby uvažovali o spoločenskej a environmentálnej zodpovednosti pri budovaní svojich vlastných študentských podnikov.

Študenti môžu predložiť svoje podnikateľské nápady na stránke www.responsible-business.org, kde môžu vyhrať atraktívne ceny a zís-

kať titul „Best Responsible Business Idea“ (Najlepší nápad v oblasti spoločensky zodpovedného podnikania). Cenu dostane študentská spoločnosť, ktorá vo svojom podnikaní dokáže najlepšie spojiť silnú finančnú stránku, spoločenskú zodpovednosť, environmentálnu dokonalosť a inováciu.

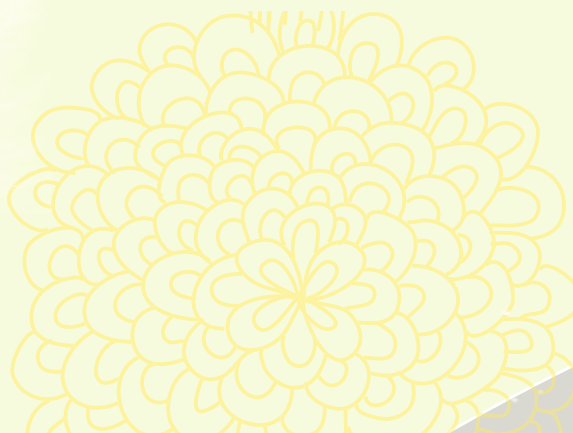
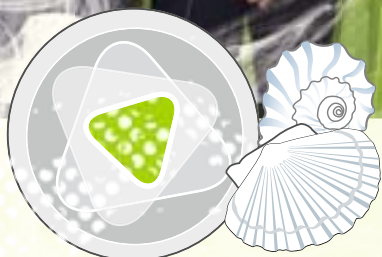
Študenti môžu zároveň absolvovať on-line kvíz a získať certifikát o znalostiach o spoločensky zodpovednom podnikaní.

Za posledné tri roky sa súťaže spoločensky zodpovedného podnikania zúčastnilo vyše 62 000 študentov. Potvrdilo sa, že ide o vzdelávanie smerujúce k úspešnému podnikaniu, ktoré sa teraz rozšírilo do ďalších oblastí po celom svete.

Pripojte sa k celosvetovej sieti spoločensky zodpovedných podnikateľov!

Vítazi súťaže Responsible Business Award 2008:
Rakúska študentská spoločnosť Infotainment

Rakúska študentská spoločnosť Info-
tainment vyhrala súťaž Responsible
Business Award 2008.

Tím vytvoril vzdelávací koncept a ma-
teriál na zvýšenie environmentálneho
povedomia študentov, učiteľov a rodi-
čov. Jeho členovia poskytli informá-
cie o širokej škále environmentálnych
tém vyše 500 študentom a zároveň
vybudovali ziskový podnik.

www.jfcgv.de.tl

Benjamin Kainz (vľavo): spoluzakladateľ
Oscar Lundin (vpravo): výkonný riaditeľ

Ung Omsorg Sverige

Oscar Lundin (20)
Výkonný riaditeľ spoločnosti Ung Omsorg Sverige:
Znova spojiť generácie

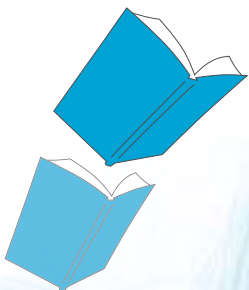
My, mladí ľudia, môžeme viac ako ktokoľvek iný meniť svet. Máme nápady, motiváciu a znalosti ako použiť všetky prostriedky modernej technológie. Chceme všetkých vyzvať, aby mysleli nekonvenčne a zamerali sa na malé problémy, ktoré chcú vyriešiť – a vyriešili ich!

www.ungomsorg.se

Sleduj, vychutnaj si a nechaj sa inšpirovať:

DVD TVOJ SVET, TVOJE PODNIKANIE

Vydala:

Európska komisia
Generálne riaditeľstvo pre podnikanie a priemysel

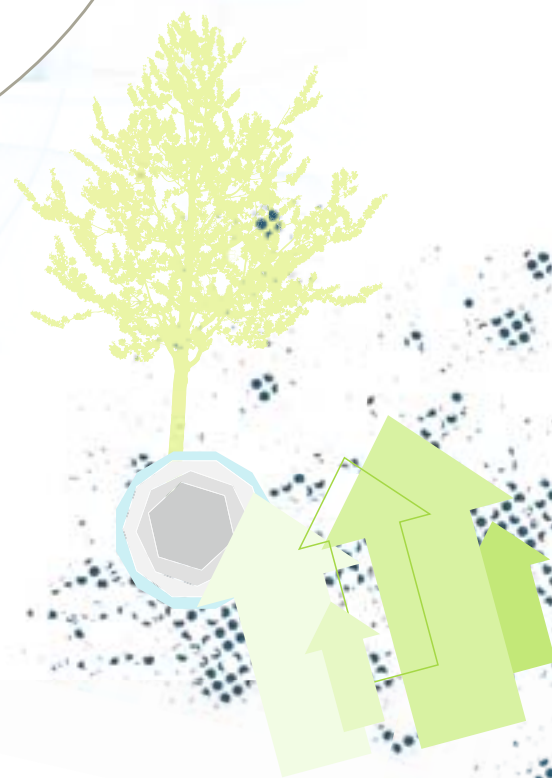
Použité obrázky:

Obálka: Strauss/Curtis, Corbis
Strana 2: Glowimages, Getty Images
Strana 6: Janie Airey, Getty Images
Strana 10: Image Source, Getty Images
Strana 13: Image Source, Getty Images

Vytlačila:

Spoločnosť Druck Repro und Verlag oHG, Erfurt

**Vytlačené pomocou recyklovateľných
materiálov použitím farieb priateľských
k životnému prostrediu**

Ďalšie informácie nájdete na stránke: www.ec.europa.eu/your-world-your-business

<http://ec.europa.eu/your-world-your-business>

Tvorivosť a
inovácia
Európsky rok 2009

Európska komisia
Podnikanie a priemysel